

HIV / AIDS

Pripremila: Tamara Đurić

1 DECEMBAR
SVETSKI DAN
BORBE PROTIV SIDE

SIDA (ENG.AIDS) JE POLNO PRENOSIVA BOLEST I PREDSTAVLJA POSLEDNJI STADIJUM INFEKCIJE ORGANIZMA VIRUSOM HIV-A.

- **H** - human
- **I** – immuno - deficiency
- **V** – virus
- **A** - acquired
- **I** - immune
- **D** - deficiency
- **S** - syndrome
- Izaziva

HIV I SIDA NISU ISTO!

- Postoji razlika između HIV pozitivne osobe i osobe obolele od SIDA.
- HIV pozitivna osoba je zaražena virusom, ali ne znači da ima SIDA.
- Prosečan period vremena između HIV infekcije i pojave znakova koji ukazuju na SIDA je od 8 do 11 godina.
- HIV pozitivna osoba može da izgleda potpuno zdravo, da je sposobna za rad i da nema nikakve simptome bolesti.
- Danas postoje mnogi medicinski tretmani koji mogu produžiti vreme za koje HIV oslabljuje imuni sistem.

TEORIJE O NASTANKU HIV VIRUSA

- Teorija koja je možda najšire prihvaćena govori da je virus potekao iz životinjskog carstva.
- Virus postoji u porodici majmuna.
- Poreklo virusa veže se za Afriku.
- HIV nije bio identifikovan do 1983. godine.
- 1986. otkriven je i HIV – 2, a moguće je da će se pronaći i drugi oblici virusa.

DA BI DOŠLO DO INFEKCIJE I RAZVOJA BOLESTI, VIRUS MORA DA DOSPE U KRV.

- Virus je veoma neotporan u spoljašnjoj sredini. Van ljudskog organizma živi nekoliko sekundi. Osetljiv je na povišene temperature.
- Jedino van ljudskog organizma može živeti na veoma niskim temperaturama (do minus 70 stepeni).
- U svim zdravstvenim ustanovama primenjuje se upotreba instrumenata ili standardna suva sterilizacija, koje su dovoljne da unište virus HIV-a.

NAPREDOVANJE BOLESTI SE MOŽE PODELITI NA ČETIRI FAZE:

- **PRIMARNA INFEKCIJA**
- **KLINIČKI ASIMPTOMATSKA FAZA**
- **SIMPTOMATSKA HIV INFEKCIJA**
- **PROGRESIJA IZ HIV PROGRESIVNOSTI U SIDU**

PRIMARNA INFEKCIJA

- Prvi stadijum u razvoju HIV bolesti, kada je virus unet u telo.
- Vreme od trenutka kada je osoba zaražena HIV-om do trenutka kada antitela koja se bore protiv virusa počnu da se proizvode u telu je od 6 do 12 nedelja.
- Neki ljudi inficirani HIV-om imaju simptome gripa. Oni obično traju nekoliko dana i uključuju temperaturu, noćno znojenje, groznicu, osip... dok neki ljudi osećaju toliko blage simptome da je moguće da ih i ne primete (II – klinički asimptomatska faza)

**POSTAVLJANJE PRAVE DIJAGNOZE,
TJ. OTKRIVANJE INFEKCIJE HIV
VIRUSOM JE VEOMA VAŽNO, JER SU U
TOM PRVOM PERIODU OSOBE
NAJZARAZNIJE.**

III – SIMPTOMATSKA FAZA BOLESTI

- Imuni sistem postaje sve slabiji i više nije u stanju da obuzda i zadrži virus.
- HIV mutira i postaje jači, pa telo više nije u stanju da se bori protiv njega.
- Javljaju se prvi simptomi bolesti koji su u početku slabi, ali vremenom postaju sve teži.
- SIDA je poslednja, a ujedno i najteža faza napada HIV virusa.

DA PONOVIAMO:

- **Faza I** – HIV virus se ne može identifikovati i nije kategorisan kao uzročnik side.
- **Faza II** – pojavljuju se minimalne manifestacije infekcije respiratornog trakta.
- **Faza III** – dolazi do pojave naprasnih i neobjašnjivih simptoma poput značajnog gubitka telesne mase, teških bakterijskih infekcija ili plućne tuberkuloze.
- **Faza IV** – javljaju se teški simptomi poput trovanja mozga, gljivičnih infekcija respiratornog trakta ili jednjaka.

LEČENJE

- Do skoro, bolest se vrlo brzo završavala fatalnim ishodom (smrću), međutim, došlo je do nekih značajnih promena.
- **HAART** – terapija koja podrazumeva primenu tri leka koji zaustavljaju širenje virusa HIV-a. Terapija utiče na infekciju, tako da bolest ne dovodi do brzog smrtnog ishoda, već se pretvara u hronično oboljenje.
- Terapija **NE LEČI** HIV infekciju, ali omogućava da imuni sistem pojedinca ojača, povрати snagu i bori se protiv virusa. Sa ovom terapijom, ljudi koji žive sa HIV-om, mogu da vode produktivan život.
- U Srbiji od 1997. nije promenjena terapija u lečenju SIDE i zahvaljujući istoj se može živeti i do 15 godina sa tom bolešću.

HIV TEST

- Detektuje prisustvo ili odsustvo antitela na HIV u krvi.
- Ukoliko postoji bilo kakva sumnja, treba se testirati na HIV virus.
- Rezultat testa je poverljiv i u slučaju pozitivnog testa, svako dobija post-test savetovanje i praćenje, lečenje i prevenciju mera na odgovarajući način.

KAKO SE HIV PRENOSI

- NEZAŠTIĆENI SEKSUALNI KONTAKT SA HIV POZITIVNOM OSOBOM
- SEKSUALNI ODNOS
- KONTAKT SA ZARAŽENOM KRVLJU (nesterilisani pribor za ubrizgavanje droge ili tetoviranje). HIV pozitivne osobe ne mogu biti dobrovoljni davaoci krvi.
- SA MAJKE NA PLOD (DETE) – Oko 30% dece HIV pozitivnih majki se zarazi pre, tokom i ubrzo nakon porođaja. Dojenjem se zarazi oko 50% dece.

KAKO SE HIV NE PRENOSI

- HIV se ne prenosi uobičajenim kontaktima : ljubljnjem u obraz, rukovanjem, grljenjem, klanjem, kašljanjem, dodrom odeće...
- Ne prenosi se upotrebom predmeta: razmena peškira, pjenje iz iste čaše, korišćenje telefona, novca, kvaka...
- Ne može se preneti korišćenjem raznih usluga poput sauna, bazena, frizerskih salona, javnih kupatila, toaleta...
- Ne može se preneti korišćenjem usluga lekara ili stomatologa tokom medicinskih intervencija i procedura (čak ni veštačkim disanjem).

VAŽNO JE!!!

- Testiranje na HIV je jedini način da se utvrdi da li je neko zaražen HIV-om, uzročnikom SIDE, i trebalo bi da bude sastavni deo brige o zdravlju svakog pojedinca.
- Rano otkrivanje HIV infekcije omogućava pravovremeno lečenje i kvalitetan život osobama inficiranim HIV-om, kao i zaštitu drugih i sprečavanje prenošenja HIV-a sa majke na bebu.
- Takođe, pravovremeno savetovanje i testiranje na HIV omogućava osobama koje nisu inficirane HIV-om da tokom poverljivog razgovora sa savetnikom sagledaju i procene sopstvene rizike i da nauče kako da primene mere zaštite od HIV infekcije.

Ending the HIV epidemic is possible

37.9

million people living with HIV in 2018

79%

of people are diagnosed

62%

of people on treatment

53%

of people have suppressed virus with low risk of infecting others

“ PREMA PODACIMA INSTITUTA ZA JAVNO ZDRAVLJE SRBIJE „BATUT“, OD POČETKA EPIDEMIJE 1985. DO 2014. GODINE, U SRBIJI SU REGISTROVANE 2962 OSOBE INFICIRANE HIV-OM OD KOJIH JE 1678 OBOLELO OD AIDS-A, A 1154 OSOBE SU UMRLE. ”

Beograd je najteže pogođen HIV epidemijom, ali se i najveći broj osoba testira u Beogradu.

JAZAS

- Nevladina organizacija osnovana 1991. godine kao prva koja se aktivirala na polju prevencije od SIDE na teritoriji bivše Jugoslavije. Aktivno radi i bavi se prevencijom side već 30 godina.

da voli i štiti

“

POPUNIMO PRAZNINU U ZNANJU , PREVENCIJI I
PODRŠCI OSOBAMA KOJE ŽIVE SA HIV-OM.

”

Slogan Svetskog dana protiv SIDE iz 2014. godine

HVALA NA PAŽNJI!

„Doći do nule“

“Ako reskiraš treba da se testiraš - bolje da znaš“

1. DECEMBAR
Svetski dan borbe protiv side